

مجموعه زن و خانواده
دفتر چهارم

ازدواج و نفقه

به کوشش اسام رضائی

کتاب دانشجو

مجموعه زن و خانواده
دفتر چهارم

ازدواج موقت

به کوشش حسام رضایی
ناشر: انتشارات کانون اندیشه جوان

چاپ اول: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۹۰۰۰ تومان

طراح جلد: علی برنایی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه بوستان کتاب

کانون اندیشه جوان

رئیس‌نامه: رضایی، نام، ۱۳۶۵ -

عنوان و نام پدیدآور: ازدواج موقت / به کوشش حسام رضایی.

مشخصات نشر: [تیراژ]: کانون اندیشه جوان، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲ ص.

فروست: مجموعه زن و خانواده - چهارم.

شابک: 978-602-59-332-1

وضعیت فهرست‌نویسی: دارد.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: متعه.

موضوع: Muta

موضوع: زناشویی (اسلام).

موضوع: Marriage -- Religious aspects -- Islam

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ الف۴ع۱۸۹/۴ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۶

شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۷۶۵۶۶

تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی، پلاک ۵۶

تلفن ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران، خیابان انقلاب، روپروی

درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۲۴۸، تلفن: ۶۶۱۷۵۶۷۰

همه حقوق محفوظ است

فهرست

۷	پیش‌دفتار
۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: ردواج موقت، از منظر اجتماعی
۱۴	الف) تاریخچه ردواج موقت
۱۵	ب) الگوهای مشابه از رواج موت در مصر حاضر
۱۶	ج) مقایسه ازدواج موقت با آنگاه‌ها، مشابه آن
۱۶	د) فلسفه ازدواج موقت
۲۰	هـ) نگاه اسلام به ازدواج موقت و احکام آن
۲۳	و) آسیب‌شناسی ازدواج موقت
۳۰	ز) هدایت ازدواج‌های موقت و کاهش آسیب‌ها
۳۷	فصل دوم: ازدواج موقت از منظر فقه و حقوق
۳۹	الف) مشروعیت ازدواج موقت
۴۱	۱. نسخ حکم ازدواج موقت
۴۵	۲. مشروعیت ازدواج موقت و برخی شبهه‌ها
۴۸	ب) فلسفه و جایگاه ازدواج موقت
۵۲	ج) ارکان ازدواج موقت
۵۲	۱. عقد
۵۴	۲. زوجین
۵۷	۳. مهر
۵۸	۴. مدت

- ۵۹ (د) احکام ازدواج موقت.
- ۶۰ ۱. نفقه.
- ۶۰ ۲. مهر.
- ۶۲ ۳. مدت.
- ۶۲ ۴. ارث.
- ۶۳ ۵. انحلال.
- ۶۵ ۶. عده.
- ۶۶ ۷. رجوع.
- ۶۶ ۸. اماره.
- ۶۷ ۹. راجع غیرملممان.
- ۶۷ ۱۰. تجزیه مهر از صورت نشوز پس از نزدیکی.
- ۶۷ ۱۱. تابعیت.
- ۶۹ کتابنامه

پیشگفتار

«از راج موقت» دفتر چهارم از مجموعه «زن و خانواده» است. فصل نخست این دفتر با الهام از مقاله دکتره سیدرضا سالاری فر، ابتدا تاریخچه ازدواج موقت را ارزیابی می‌کند و بعد از ارائه انگاره‌های مبسوط این نوع ازدواج، به مقایسه ازدواج موقت با الگوهای مشابه می‌پردازد و در ادامه سبب تمیز سبب ازدواج موقت، ضمن استقرای آسیب‌های آن در جامعه، راهکارهایی برای تسکین آسیب‌ها ارائه می‌دهد. فصل دوم نیز با الهام از مقاله آقای دکتر محمد صادقی عنمر، بررسی مشروعیت ازدواج موقت، دلایل مخالفان آن مبنی بر نسخ و مشروعیت نداشتن آن را بررسی می‌کند و پس از تبیین جایگاه فقهی و حقوقی ازدواج موقت، به ارکان و احکام آن در فقه و حقایق اسلامی اشاره می‌کند.

خانواده، نخستین آموزشگاه و پرورشگاه انسان است. عمل کسب فضایل انسانی و اخلاقی و زمینه‌ساز تکامل و تحول نسل بشر است. سعادت جامعه در گرو تأمین سلامت آن است. در اندیشه اسلامی خانواده از منزلت و قداست بالایی برخوردار است و زنان در این محیط علاوه بر ایفای نقش‌های اجتماعی در سطح جامعه، دارای نقش‌ها و مسئولیت‌هایی هستند که مهم‌ترین آنها تربیت صحیح فرزند و پاسداری از کمال خانوادگی، در مقام مادر و همسر است. در دوران معاصر و در زمانه جولان مکاتب مادی فمینیسم، امانیسم و لیبرالیسم، زنان بیشتر از هر زمان دیگری مورد هجوم قرار گرفته‌اند و سر راه آنان پرتگاه‌های استثمار اقتصادی، سوءاستفاده جنسی، انکار منش ذاتی و پایمال شدن کرامت انسانی گذاشته شده است. عبور از مسیر پر پیچ و خم و خطرناک کنونی مستلزم آشنایی با احکام و قوانین مترقی اسلام است که ضمن احترام کامل به هویت انسانی زن، دستورالعمل جامع و کاملی متناسب با وضعیت روحی و جسمی جنس زن برای حضور سالم، زنده و رو به رشد او در همه عرصه‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی دارد.

مجموعه دفاتر «زن و خانواده» در قالب چند دفتر می‌کوشد مسائل مختلف مربوط به زنان را در عرصه‌های مختلف اجتماعی، خانوادگی، حقوقی، سیاسی و فرهنگی بر مبنای اندیشه و احکام اسلامی بررسی کند و با رفع شبهه‌های موجود، دریچه‌ای نو و جهت‌دهنده برای جوانان پرسشگر و دانشجویان کاوشگر میهن اسلامی مان بگشاید.

اثر حاضر محصول تلاش گروه نظام‌ها و مطالعات انقلاب اسلامی مرکز پژوهش‌های جوان است. این مجموعه، شاخه‌ای از شاخسار پر بر و بار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی است که با گروه‌های علمی «بینش و اندیشه»، «مطالعات فرهنگی و اجتماعی»، «نظام‌ها و مطالعات انقلاب اسلامی»، «اخلاق، تربیت و روان‌شناسی»، «سبک‌های حوزوی و آداب طلبگی» و «ادب و هنر» به افق‌های پیش‌رو و گام‌های پیش‌تر در حوزه فرهنگ جامعه اندیشیده و آثار مفیدی را به ثمر نشانده است. رشد و شکوفایی باورها و گرایش‌های دینی، معرفی الگوهای مطلوب رفتار دینی و پاسخ به نیازها و خواسته‌های جوانان، زمینه‌های دینی، فرهنگی و اجتماعی از مهم‌ترین اهداف فراوری مرکز است. با رعایت روش‌های روز جامعه، به صید موضوعات ضروری دست‌زند و پژوهش‌هایی مفید بیافزاید.

این مرکز در پایان ضمن تقدیر از مدیر پروژه سابق طرح، حجت‌الاسلام آقای سیدمحمدحسین کاظمینی، تلاش مجدانه مدیر پژوهش جدید طرح، آقای حسام رضائی، در چینش و نرم‌نویسی مقالات، بازخوانی و اصلاحات محتوایی و شیوه‌نامه‌ای و همچنین نظارت مستمر اعضای محترم شورای علمی- تخصصی این مجموعه حجج اسلام آقایان دکتر محمود حکمت‌نیا، دکتر سیدسجاد ایزدهی، دکتر غلامرضا پیوندی، فاضل حسامی

۱. پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با توجه به بایستگی تحقیقات دقیق و منسجم، نظریه‌پروری و نوآوری پیرامون زیرساخت‌های اندیشه دینی و نظامات اجتماعی مبتنی بر آن و پرداخت علمی و روزآمد حوادث فکری و صیانت از هویت فرهنگی و سلامت فکری قشرهای تحصیل کرده و نسل جوان کشور، به عنوان نهادی علمی- پژوهشی و آموزشی، دانشگاهی و حوزوی در سال ۱۳۷۳ تأسیس شد. این پژوهشگاه دارای شخصیتی حقوقی، مستقل و در حکم نهاد عمومی و غیر دولتی و غیر انتفاعی است که در قالب چهار پژوهشکده حکمت و دین‌پژوهی، نظام‌های اسلامی، فرهنگ و مطالعات اجتماعی و دانشنامه‌نگاری دینی و همچنین مرکز پژوهش‌های جوان فعالیت می‌کند.

و دکتر فرج‌الله هدایت‌نیا و نیز زحمات مدیرگروه نظام‌ها و مطالعات انقلاب اسلامی، آقای حمیدرضا مقصودی را ارج می‌نهد و ضمن تجلیل از ارزیابان محترم علمی این دفتر، حجج اسلام آقایان غلام‌رضا پیوندی و فاضل حسامی، آمادگی خود را برای دریافت پیشنهادهای شما خواننده فرهیخته گرامی اعلام می‌دارد.

مرکز پژوهش‌های جوان

www.ketab.ir